

**Metodický pokyn k úpravě vnitřního řádu školského zařízení
pro výkon ústavní a ochranné výchovy**

Č.j. MSMT-26924/2018-1

Čl. I

Obecná ustanovení

- (1) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy tímto metodickým pokynem stanoví postup ředitelů školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy (dále jen „zařízení“) při úpravě vnitřního řádu zařízení v oblasti práv a povinností dětí a zletilých nezaopatřených osob (dále jen „nezaopatřené osoby“).
- (2) Práva a povinnosti osob uvedených v odstavci 1 jsou stanoveny v § 20 až § 25 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).
- (3) Obsah vzorového vnitřního řádu je uveden v příloze k vyhlášce č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní a ochranné výchovy ve školských zařízeních. Vnitřní řád zařízení stanoví
 - charakteristiku a strukturu zařízení,
 - postup při přijímání, přemísťování a propouštění dětí,
 - organizaci výchovně vzdělávacích činností v zařízení,
 - organizaci péče o děti v zařízení,
 - práva a povinnosti dětí,
 - práva a povinnosti osob odpovědných za výchovu,
 - úhradu nákladů na péči o děti v zařízení,
 - postup zařízení při zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- (4) Při tvorbě vnitřního řádu lze přihlédnout ke schváleným Kritériím pro hodnocení škol a školských zařízení České školní inspekce.
- (5) Příslušný diagnostický ústav se na základě metodického vedení může podílet na zpracování vnitřního řádu zařízení.

Čl. II

Ustanovení vnitřního řádu

- (1) Ředitel zařízení stanoví ve vnitřním řádu způsob a kritéria pro hodnocení dětí a kritéria pro udělování opatření ve výchově. Při využívání hodnotícího systému nemohou

být omezována práva dítěte daná zákonem, zejména nelze podmiňovat, např. při užívání bodového systému dosažením nízkého počtu bodů, uplatnění práv, která dítěti náleží ze zákona; omezení práv může být realizováno pouze na základě opatření ve výchově v souladu s § 21 zákona.

- (2) Ředitel zařízení upraví ve vnitřním řádu pravidla realizace samostatných vycházek dětí s přihlédnutím na specializaci a reedukační program zařízení (výchovně léčebná péče, ochranná výchova, extrémní poruchy chování atd.) ve vztahu k programům rozvoje osobnosti a s ohledem na potřeby, možnosti a schopnosti jednotlivých dětí umístěných v zařízení, a to v souladu s § 2 odst. 10 zákona.
- (3) Omezit možnost samostatných vycházek na určitou dobu v důsledku kázeňského provinění lze pouze na základě opatření ve výchově podle § 21 odst. 1 písm. c) zákona. V případě dětí s uloženou ochrannou výchovou se při stanovení četnosti, délky a času vycházek přihlíží k posudku psychologa nebo speciálního pedagoga diagnostického ústavu, nebo odborného lékaře. Pedagogický pracovník s vycházkou nemusí souhlasit i z jiných důvodů než jen z kázeňských, např. tehdy, když se dítě necítí fyzicky dobře, ale i přesto chce ven, pro špatné povětrnostní podmínky v souvislosti se zdravotním stavem dítěte, pro nesplněnou přípravu do školy apod.
- (4) Opatření ve výchově musí respektovat zásady zákonnosti, předvídatelnosti, individualizace a přiměřenosti.
- (5) Ředitel zařízení stanoví ve vnitřním řádu pravidla pro užívání komunikačních technologií, zejména mobilních telefonů, internetu a sociálních sítí. Omezení používání mobilů by mělo být v zásadě limitováno pouze pobytem dítěte ve škole a jinými povinnými aktivitami (jak je uvedeno v čl. III dále).
- (6) Ředitel zařízení stanoví ve vnitřním řádu postup při organizaci kontaktů s osobami odpovědnými za výchovu a dalšími blízkými osobami, a to zejména pravidla pro osobní návštěvy těchto osob v zařízení, s přihlédnutím na organizaci a program výchovně vzdělávacích činností.
- (7) Ředitel zařízení s ustanoveními vnitřního řádu prokazatelně seznámí děti a nezaopatřené osoby v zařízení, zákonné zástupce nebo jiné osoby odpovědné za výchovu a zaměstnance zařízení, a to způsobem, kterému porozumí.

Čl. III

Práva a povinnosti dětí

Vnitřní řád obsahuje

- a) právo dětí na transparentní a spravedlivé hodnocení a na opatření ve výchově podle kritérií stanovených vnitřním řádem zařízení,

- b) právo dětí s nařízenou ústavní výchovou starší 7 let na samostatnou vycházku v souladu s čl. II odst. 2 této metodiky, pokud nedošlo k omezení v rámci opatření ve výchově, a současně s ohledem na jejich psychickou a sociální způsobilost k samostatným vycházkám, zejména u dětí s mentálním postižením; v případě dětí s uloženou ochrannou výchovou se četnost vycházek stanoví v souladu se zákonem a dalšími podmínkami stanovenými v § 21 odst. 4 písm. a) zákona a čl. II odst. 2,
- c) právo dětí na udržování kontaktu s osobami odpovědnými za výchovu a dalšími blízkými osobami, a to formou korespondence, telefonických hovorů a osobních návštěv,
- d) právo dětí užívat vlastní mobilní telefony nebo jiné obdobné komunikační prostředky denně v době svého osobního volna stanoveného vnitřním řádem zařízení; omezení možnosti používat tyto prostředky podle vnitřního řádu se může vztahovat zejména na dobu školního vyučování, přípravy na vyučování, stravování, komunitních a terapeutických činností, řízených výchovně vzdělávacích činností a dobu nočního klidu.

Čl. IV

Práva a povinnosti nezaopatřených osob

- (1) Vnitřní řád obsahuje zvláštní pravidla upravující práva a povinnosti nezaopatřených osob vždy v případě, že na základě smlouvy podle § 24 odst. 4 zákona pobývá nezaopatřená osoba v zařízení.
- (2) Pravidla podle odstavce 1 stanoví právo nezaopatřené osoby na volný pohyb mimo zařízení. Se souhlasem pedagogického pracovníka má nezaopatřená osoba právo na pozdější návrat do zařízení, pokud to nenarušuje noční klid v zařízení.
- (3) Pravidla podle odstavce 1 stanoví povinnost nezaopatřené osoby jednou za školní rok dokládat, že se soustavně připravuje na povolání ve smyslu § 12 až 15 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.
- (4) Pravidla podle odstavce 1 stanoví povinnost nezaopatřené osoby oznámit bezodkladně zařízení veškeré změny týkající se její přípravy na budoucí povolání, včetně skutečnosti, že ukončí přípravu na budoucí povolání.

Čl. V

Přechodná ustanovení

Ředitel zařízení uvede vnitřní řád do souladu s tímto metodickým pokynem nejpozději do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto metodického pokynu.

Čl. VI

Závěrečná ustanovení

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti dnem podpisu náměstka pro řízení sekce vzdělávání
Mgr. Václava Pícla.

Dne: 15.11.2018

Podpis: